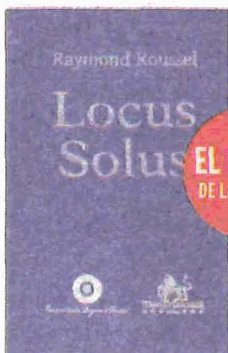

Locus solus

Raymond Roussel

★★★★★
Trad. Joaquim Sala-Sanahuja.
Leonard Muntaner. 262 pàg. 30 €

El ric investigador Martial Canterel convida una colla d'amics a visitar la seva propietat i conèixer els seus experiments. A cada obra que mostra el procediment és el mateix: una descripció detallada del que veuen els visitants, l'explicació del seu funcionament i per acabar, la història. Per exemple, un diamant gegantí que conté un líquid refulgent on hi ha submergida una ballarina, una mena de cervell suspès i un gat sense pèl. Canterel havia descobert un líquid, l'aquamicans, que permetia ser respirat i que a més a més, estava extremadament electrilitzat. Amb l'ajut del gat i una cucurulla metàl·lica, era possible estimular el cervell del revolucionari Danton per tornar-li les facultats que tenia i fer-li reproduir els seus famosos discursos. L'inventor explica que el seu rebesavi era molt

amic d'en Danton i que aquest li havia demanat que conservés la seva testa guillotina de generació en generació.

Pel recorregut coneixeran maragdeus –insectes microscòpics i fosforescents–, sibilles negres, la resurrectina –substància que reviu morts–, escenes paoroses –dotze cabells que ballen a la testa d'un home la mateixa dansa que van fer uns bandolers despietats damunt la seva criatura fins a matar-la– i un enfilall de narracions extraordinàries –encavalcades com al *Manuscrit trobat a Saragossa*– que combinen personatges històrics com Heròdot, Voltaire i Wagner amb fets fantàstics de totes les èpoques i continents.

Aquest llibre és una explosió única: Roussel era un visionari que va desenvolupar la seva imaginació desmesurada amb un llenguatge precís, fred i extremadament minuciós. La combinació de deliri i aproximació científica articula una obra composta amb un mètode formal de semblances fonètiques que l'autor revelaria al final de la seva vida –i que el faria admirat pels surrealistes, Foucault i l'OuLiPo. *Locus Solus*, publicada el 1914, és una obra que deixa empremta –com *L'escuma dels dies*, *El mestre i Margarida* o *La mort i la primavera*– i és un goig poder-la llegir per fi en català amb tan acurada edició. –Martí Sales

NOTA AL PEU La traducció de Sala-Sanahuja és deliciosa.

RECOMPTE DE MÈRITS

OBRA MESTRA

Hem de celebrar a bombo i plateret la incorporació al nostre canó d'aquesta peça clau de la literatura universal que inaugura i clou un gènere propi esbalaïdor.

CERR

A Formentera hi ha la seu del Centre d'Estudes Raymond Roussel, en una finca autosuficient prop de sa Savina anomenada, com no podia ser d'una altra manera, *Locus Solus*.

3 raons per llegir... Expediente 64

Per Ricard Ruiz Garzón

► L'EQUIP: CARL I ELS Q

Carl Mork no és un comissari a l'ús: danès rondinaire però amb instint, va ser castigat al Departament Q de casos no resolts, al soterrani. Allà treballa amb un ajudant imprevisible, el mig siri Assad, i una secretària tocada del bolet. I se'n surten? A *Expediente 64* ho fan per quarta vegada: són nòrdics, ni els rarets perden l'eficàcia!

► EL CAS: D'EUGENÈSIA

Al quart cas de la sèrie, els Q investiguen unes desaparicions mentre el lector en coneix l'origen en una subtrama. Vinculat a Sprogo, l'illa on es tancaven noies retardades per esterilitzar-les, el misteri

amaga, però, venjances del passat: a l'illa, la llavor de la ultradreta decidia qui rebia realment el tractament. I era la punta de l'iceberg...

► LA VISITA: A LA BCNEGRA

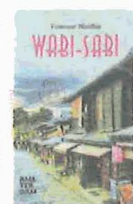
Protagonista d'un dels actes de la BCNegra 2014, Adler-Olsen ha venut la sèrie dels Q a més de 30 països, i n'està a punt de treure pel·lícula i sèrie de TV als EUA. Plens d'humor i amb una contundent mirada sobre Europa, els llibres mereixen la visita. A canvi, diuen, en Jussi potser viurà un temps ben aviat a Barcelona...

Jussi Adler-Olsen

Maeva. 512 pàg. 19,90 €

Wabi-Sabi

★★★★★

Francesc Miralles
Amsterdam.
202 pàg. 16,90 €

Wabi-sabi, un terme japonès entre l'estètica de l'austeritat rústica i la filosofia orgànica de la fugacitat. Miralles escriu un assaig filosòfic sobre la bellesa fràgil, incompleta i asimètrica a partir d'una història d'amor efímer a Kyoto. Destre en psicologia i derivats, l'autor no evita, tot i la literatura que controla, espigolar màximes d'ajuda al proïsme: "Saluda la sort i la sort et tornarà la salutació", "Venim del no-res i cap al no-res ens dirigim". La lliçó de vida és diàfana: res no és permanent, cal gaudir del durant i fluir amb la vida tal com és, cantelluda. Si a *Amor en minúscula* en Samuel troba el

seu gat Mishima i la seva xicota Gabriela, ara viatja a Kyoto després de trencar amb la Gab i de rebre dues postals sense remitent amb segell del Japó i una única paraula, "*wabi-sabi*".

El factor d'oracle sinistre del remitent misteriós és el que permet el salt cap a la novel·la, i el que fa fruir del mentrestant a base de *koans*. Amb l'exhibició fil per randa de l'imaginari nipó del *maneki-neko* (gat de la sort), la dissolució del jo, el llenguatge mutable, l'*umami* (amargor del te), el vell redactor Titus que fa de guru, la felicitat en la malenconia, el *wasabi* (rave picant), el *ryokan* (hostal), les ombres, l'*onsen* (bany termal) i Murakami i Tanizaki com a experts, Miralles ens apropa un món amb la precisió amb què cau una fulla sobre el basal: "No hi havia zen, a Kyoto, aquell dimecres a la nit". Som uns miops espirituals. –Anna Carreras

NOTA AL PEU Tota parella és suma de dues imperfeccions.